

Havørnparet fikk denne ungen på vingene i 2008.
Foto: Kjell Isaksen, Friluftsetaten i Oslo kommune

Havørn hekker ved Oslofjorden for første gang på 126 år!

Sommeren 2008 forlot en havørnunge reiret etter vellykket hekking på Håøya i Drøbaksundet. For at hekkelokaliteten til dette historiske havørnparet skal gis nødvendig beskyttelse innføres det nå ferdselsforbud i området.

Havørna forsvant som hekkefugl langs hele kysten fra svenskegrensa til Sogn og Fjordane på slutten av 1800-tallet på grunn av omfattende jakt og fangst. Helt frem til 1970 var det ingen kjente hekkefunn langs kysten sør for Sogn og Fjordane. Det forrige kjente hekkefunnet av havørn i Oslofjordområdet var ved Hankøsundet i Østfold i 1882.

Da havørn og alle andre norske rovfugler ble totalfredet i 1968, ble dette et vendepunkt. Havørnbestanden gikk raskt oppover fra om lag 300 hekkende par i Midt- og Nord-Norge. I 2002 ble det anslått at den norske bestanden var rundt 2000 par – en formidabel økning på bare noen få tiår. I dag huser Norge over halvparten av den europeiske bestanden, noe som medfører et stort forvaltningsansvar. Havørna har igjen blitt et vanlig syn langs kysten fra Trøndelag og nordover. Den har også reetablert seg på Vestlandet, og som hekkefugl i innlandet både i Nord-Norge og Nord-Sverige. I Sverige har den også kommet tilbake sør i landet. Det var derfor ventet at den før eller seinere ville bli å se som hekkefugl også i Oslofjordtraktene.

At havørna nå forsøker å reetablere seg i indre Oslofjord, krever at det tas ekstra hensyn. Havørn er svært sårbar for forstyrrelser ved hekkestedet. Et eneste besøk av folk nær reiret til feil tid kan være nok til at hekkingen uteblir eller mislykkes. Oslofjordområdet er svært tett befolket, noe som kan by på store forvaltningsmessige utfordringer. Imidlertid har havørna langt på vei løst dette selv ved å velge tilhold i et naturreservat. Bortsett fra den nordre delen er hele Håøya vernet som naturreservat, men forvaltningsmyndighetene innfører nå et strengt ferdselsforbud på den østre delen av Håøya (se kart), med høring om at dette skal gjelde hele året rundt.

Det er Fylkesmannen i Oslo og Akershus som forvalter naturreservatet. Statens naturoppsyn vil sette i verk skilting og nødvendige tiltak for å håndheve ferdselsforbudet. Respekten for ferdselsforbudet er helt nødvendig for at vi også i framtida skal kunne glede oss over synet av disse flotte fuglene i Oslofjordområdet. De beste mulighetene for å få oppleve havørnparet på Håøya har man fra båt, i området rundt øya der fuglene finner mat.

Grensa for ferdselsforbudet er vedtatt i et samarbeid mellom Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Frogn kommune, Friluftsetaten i Oslo kommune og Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus.

